

Hög inflation och stigande reporänta- vad händer med Riksbankens balansräkning?

Handelsbanken
6 maj 2022

S V E R I G E S R I K S B A N K

Cecilia Skingsley
Förste vice riksbankschef

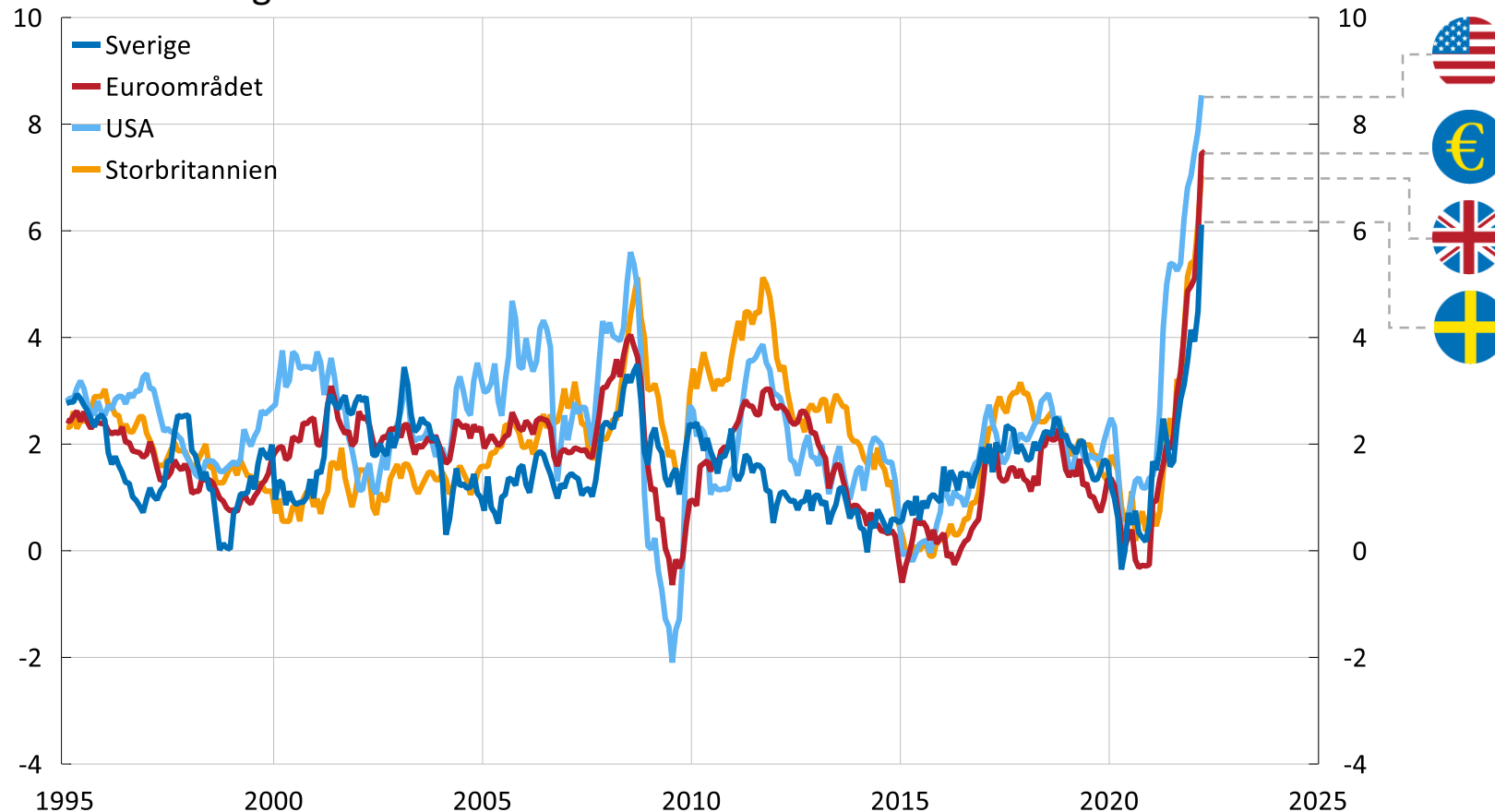
Vi befinner oss i en ny situation

- Inflationskartan har ritats om
- Vi har börjat höja räntan
- Men vad händer med tillgångarna på vår balansräkning?

Inflationen den högsta på decennier i många länder

Årlig procentuell förändring

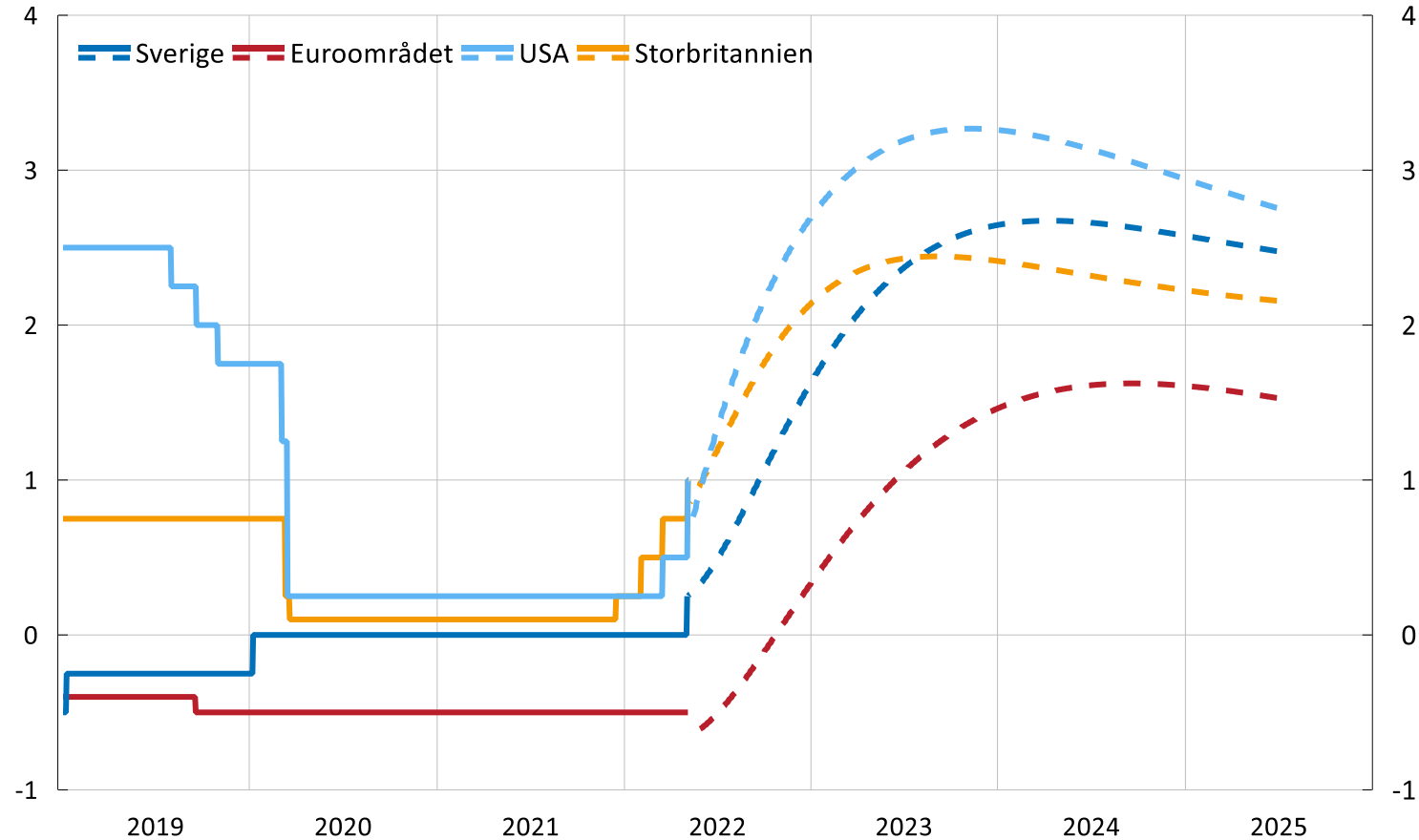

Anm. Inflation avser KPIF för Sverige, KPI för USA och Storbritannien och HIKP för euroområdet.

Källor: Eurostat, SCB, U.K. Office for National Statistics, U.S. Bureau of Labour Statistics och Riksbanken.

Många centralbanker väntas höja räntan flera gånger

Styrräntor och ränteförväntningar enligt terminsprissättning, procent

Anm. Terminsräntorna beskriver marknadsbaserade förväntningar om dagslåneräntan, vilket inte alltid motsvarar styrräntan. Streckade linjer avser terminsräntor 2022-05-05.

Källa: Riksbanken.

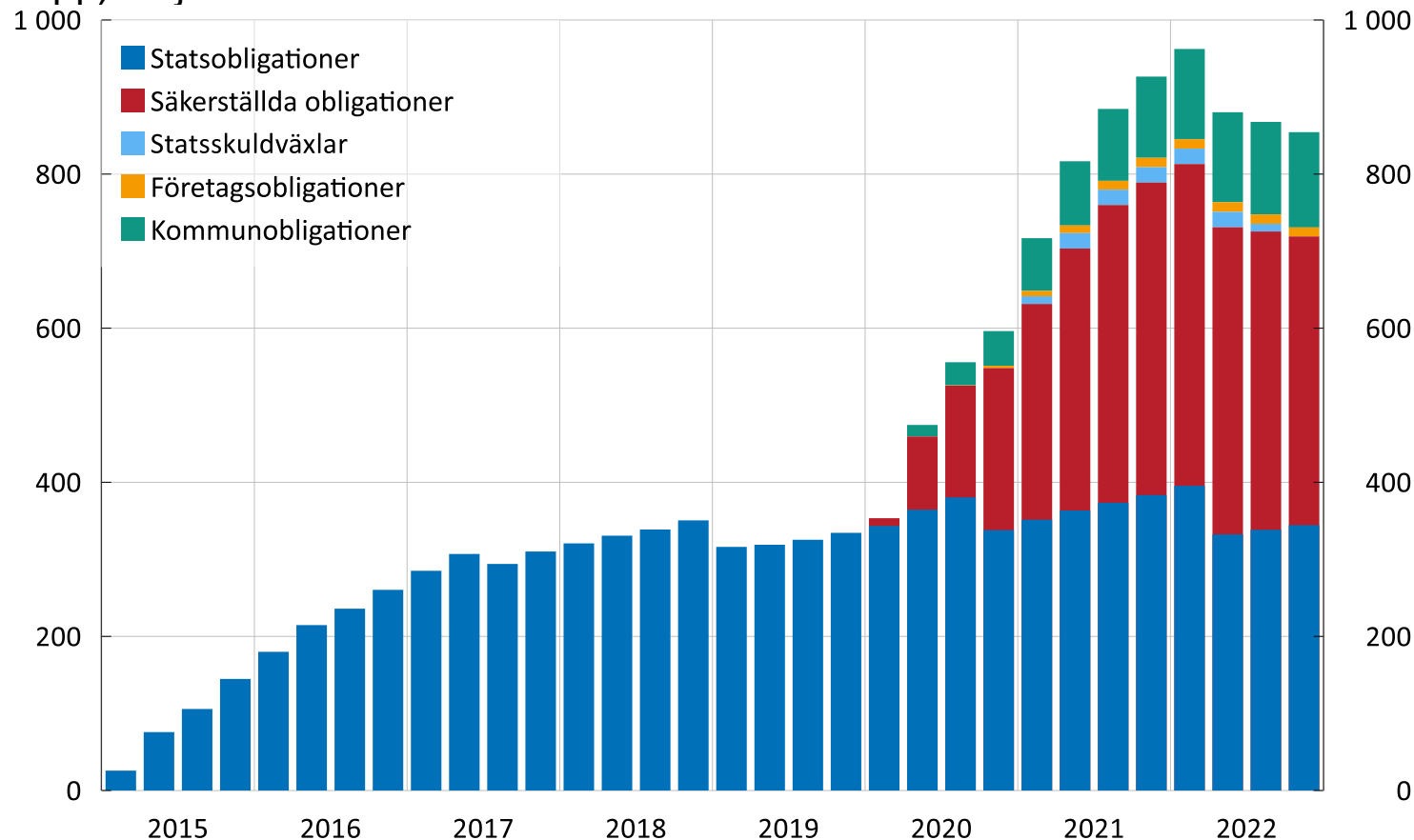
Därför förvärvades räntepapper för 700 miljarder

- Utmaningar från den globala finanskrisen
 - Nedre gränsen för styrräntan en reell begräsning för penningpolitiken
 - Turbulens på finansiella marknader
- Köp av tillgångar kan hantera båda dessa problem
 - Bidrar till ytterligare stimulans när styrräntan inte kan sänkas
 - Minskar skillnaden mellan styrräntan och räntan till företag och hushåll vid finansiell turbulens

Riksbankens innehav av värdepapper ökade kraftigt under pandemin

Nominellt belopp, miljarder kronor

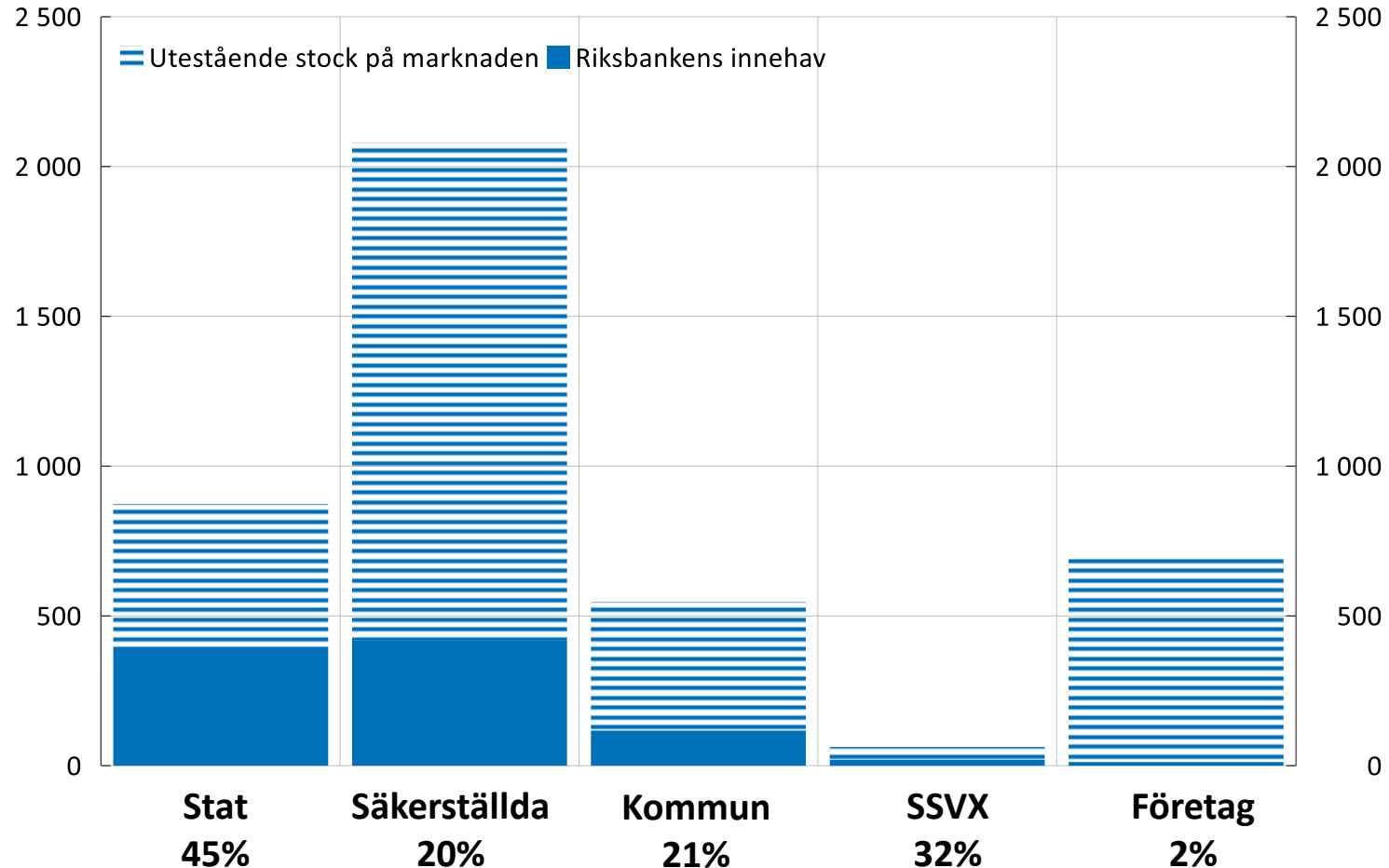

Anm. Staplar avser genomförda och beslutade köp.

Källa: Riksbanken.

För att hålla räntorna låga i ekonomin krävdes breda köp

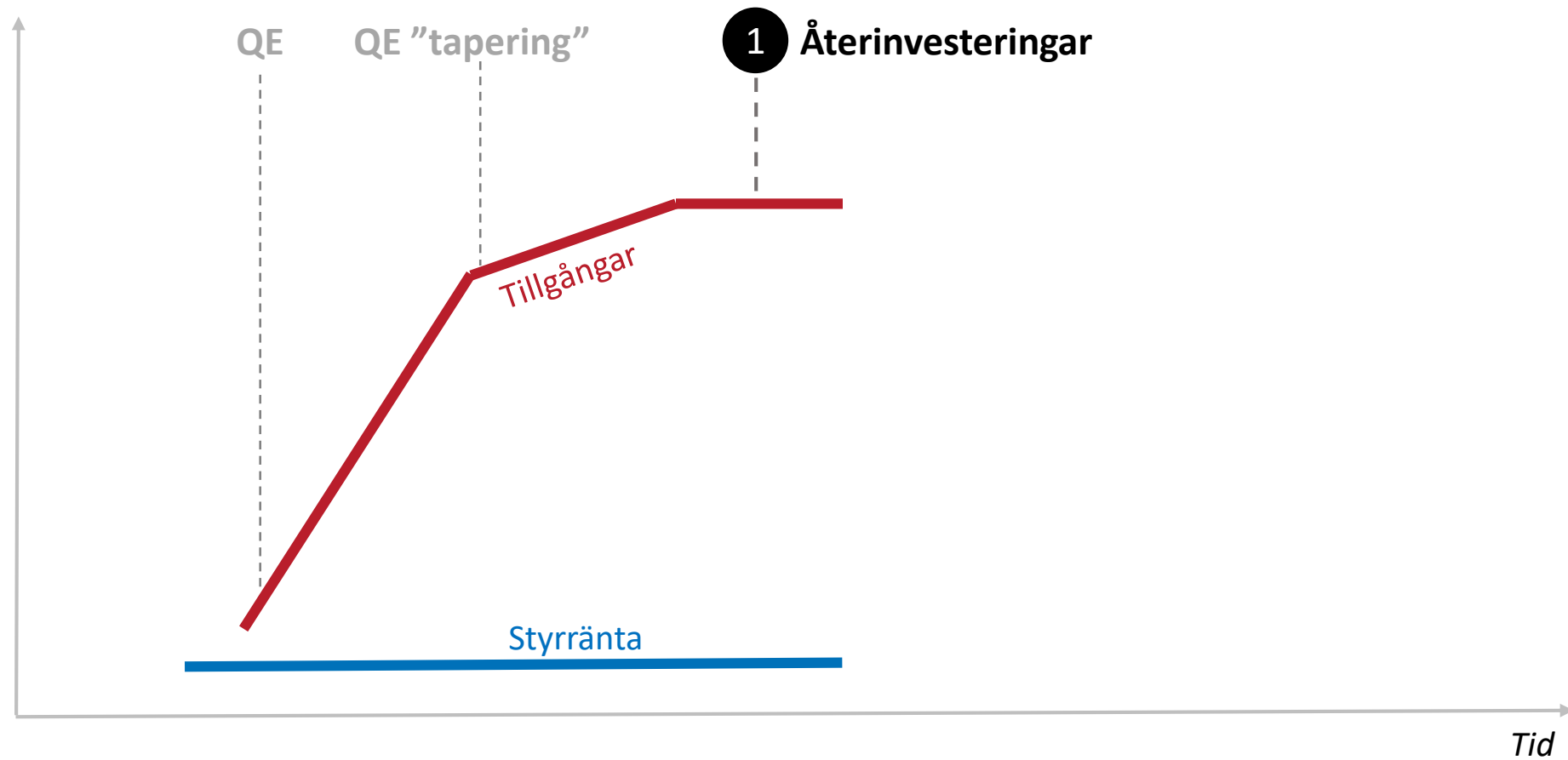
Miljarder kronor

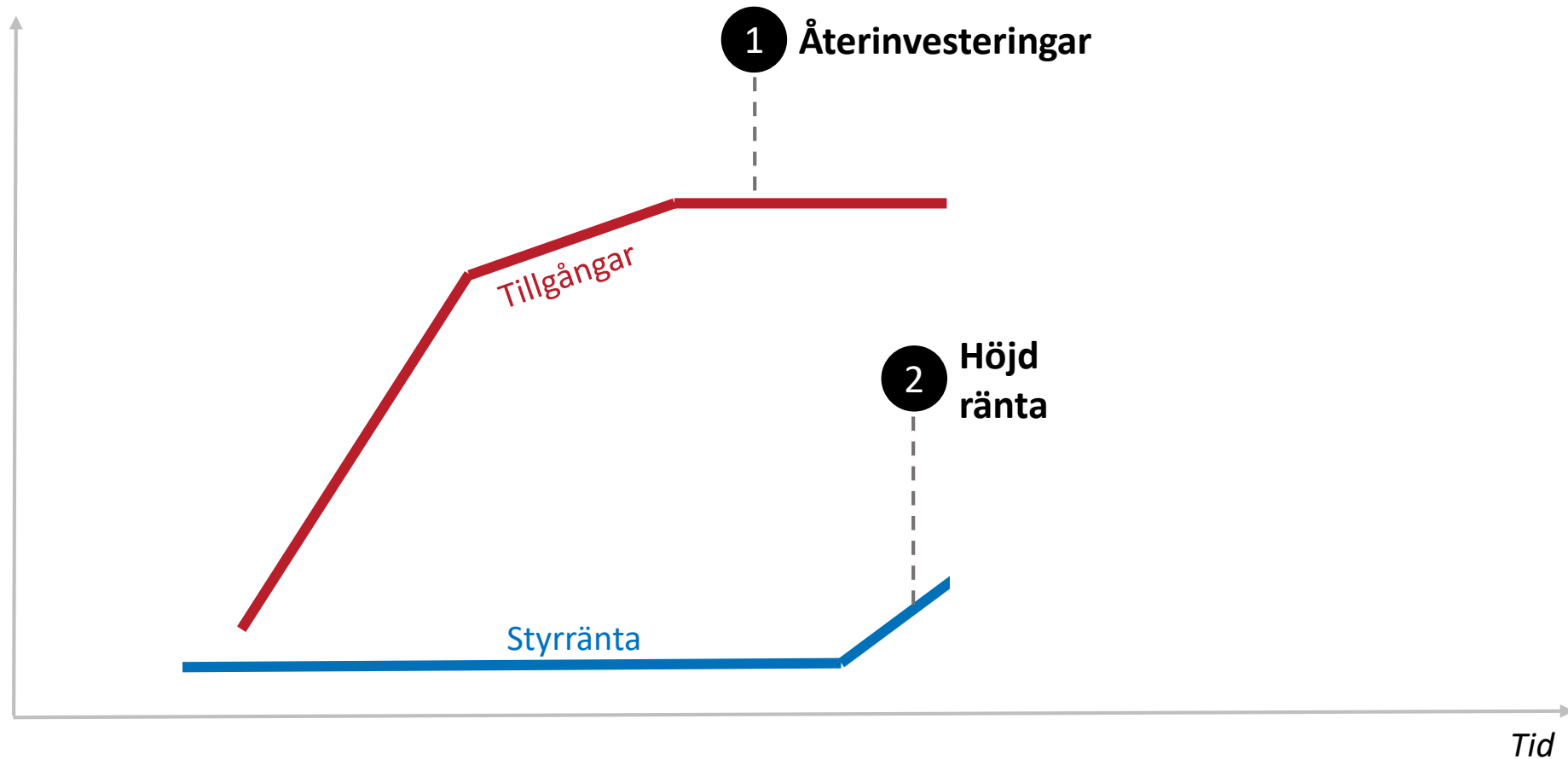
Anm. Diagrammet visar Riksbankens tillgångsinnehav jämfört med den totala utestående stocken för respektive värdepapperstyp utgivna i SEK på svenska marknaden per den 2022-03-31.

Källor: SCB och Riksbanken.

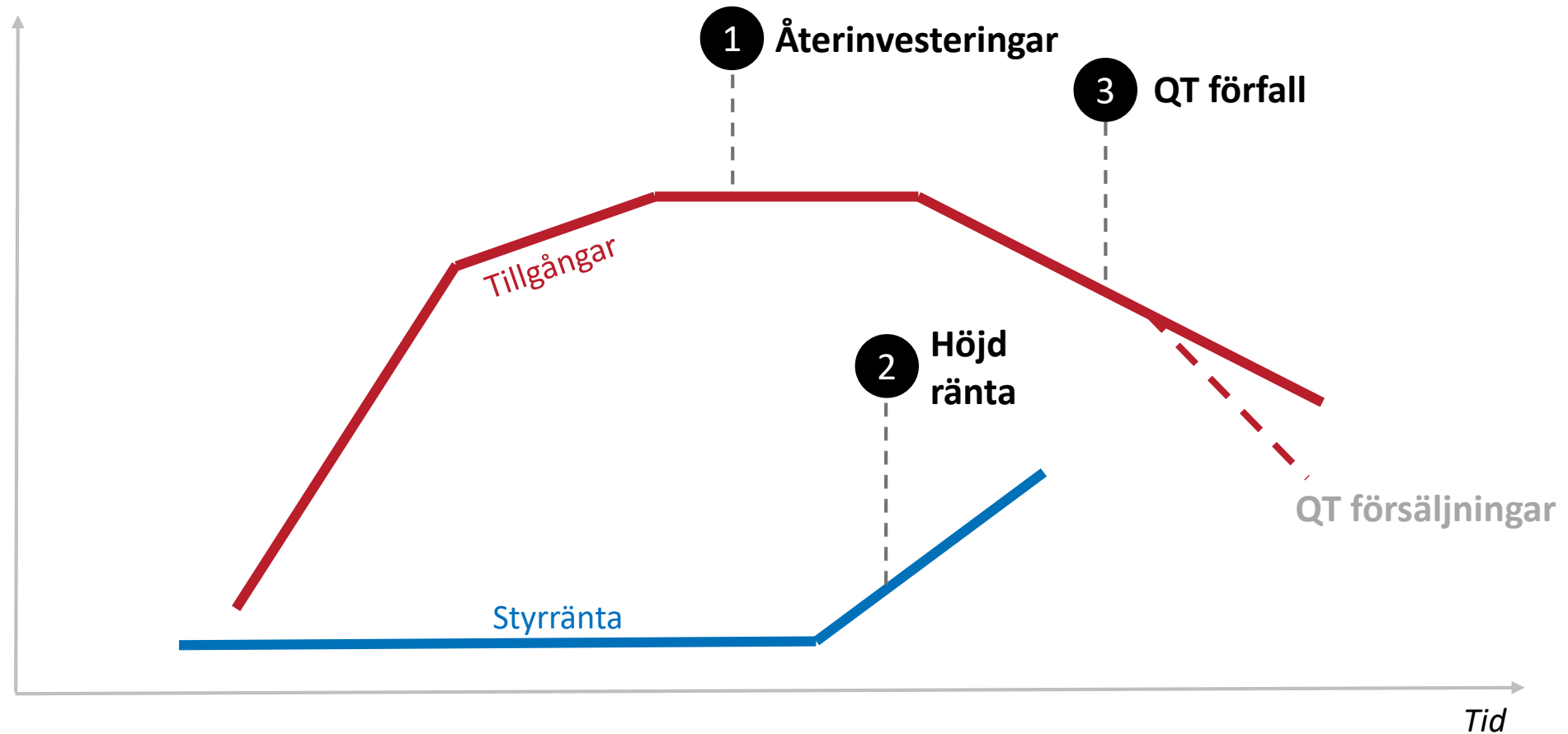
Vägen från "QE" till "QT"

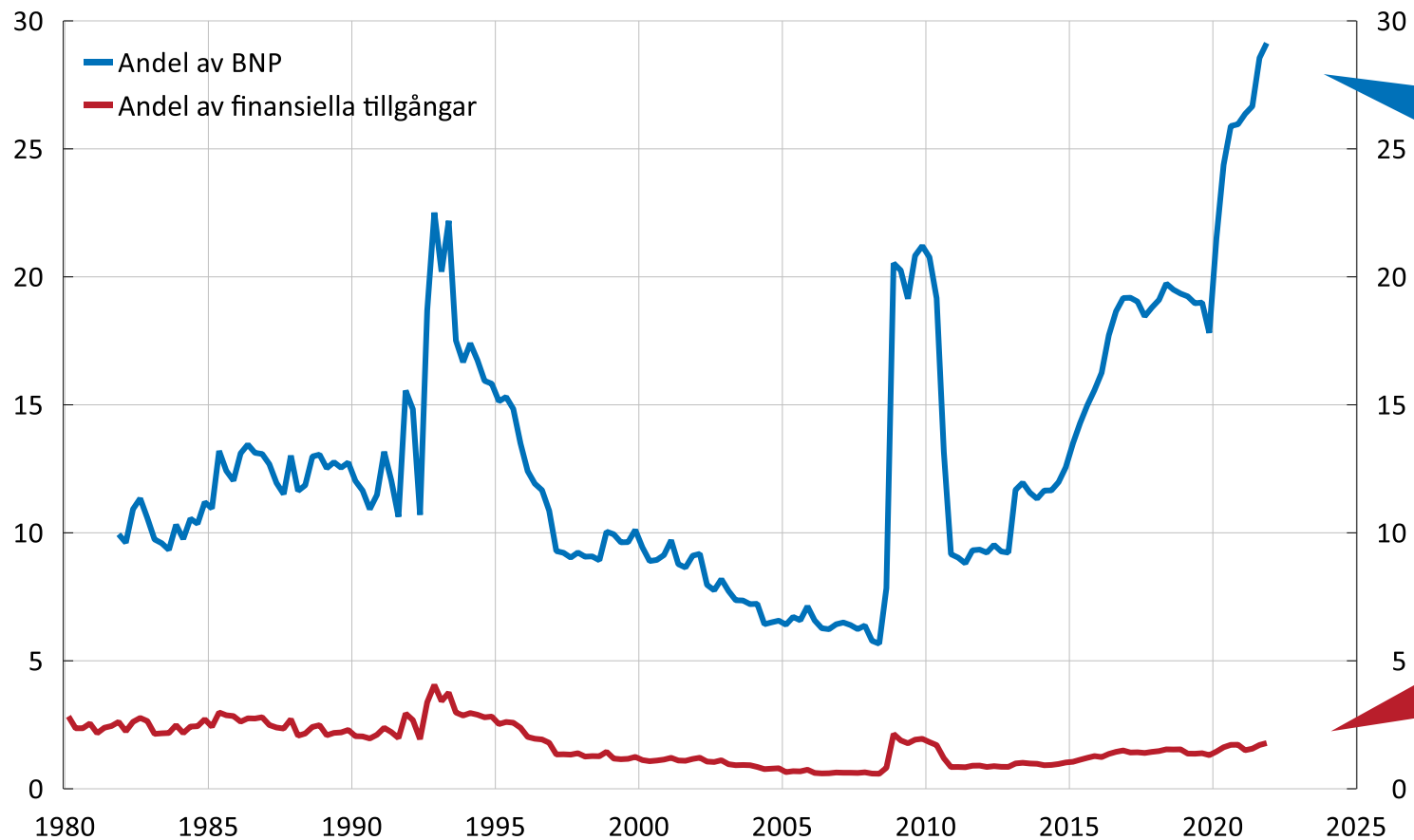
Vägen från "QE" till "QT"

Vägen från "QE" till "QT"

Perspektiv på Riksbankens balansräkning

Andel
av BNP
29%

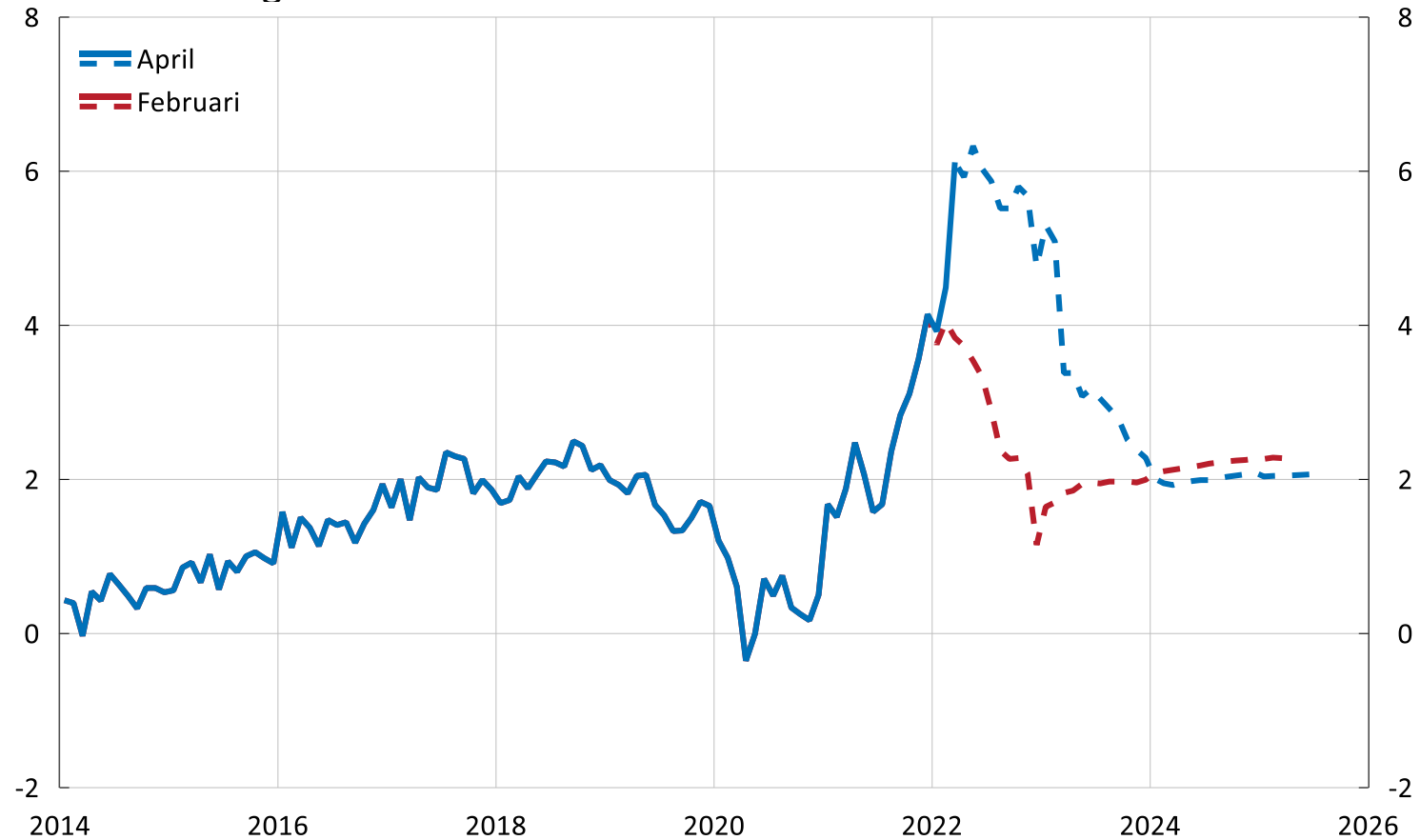
Andel av
finansiella
tillgångar
2%

Anm. Riksbankens balansräkning som andel av BNP respektive finansiella tillgångar i Sverige.

Källor: SCB och Riksbanken.

Inflationen i Sverige mycket högre än väntat...

Årlig procentuell förändring

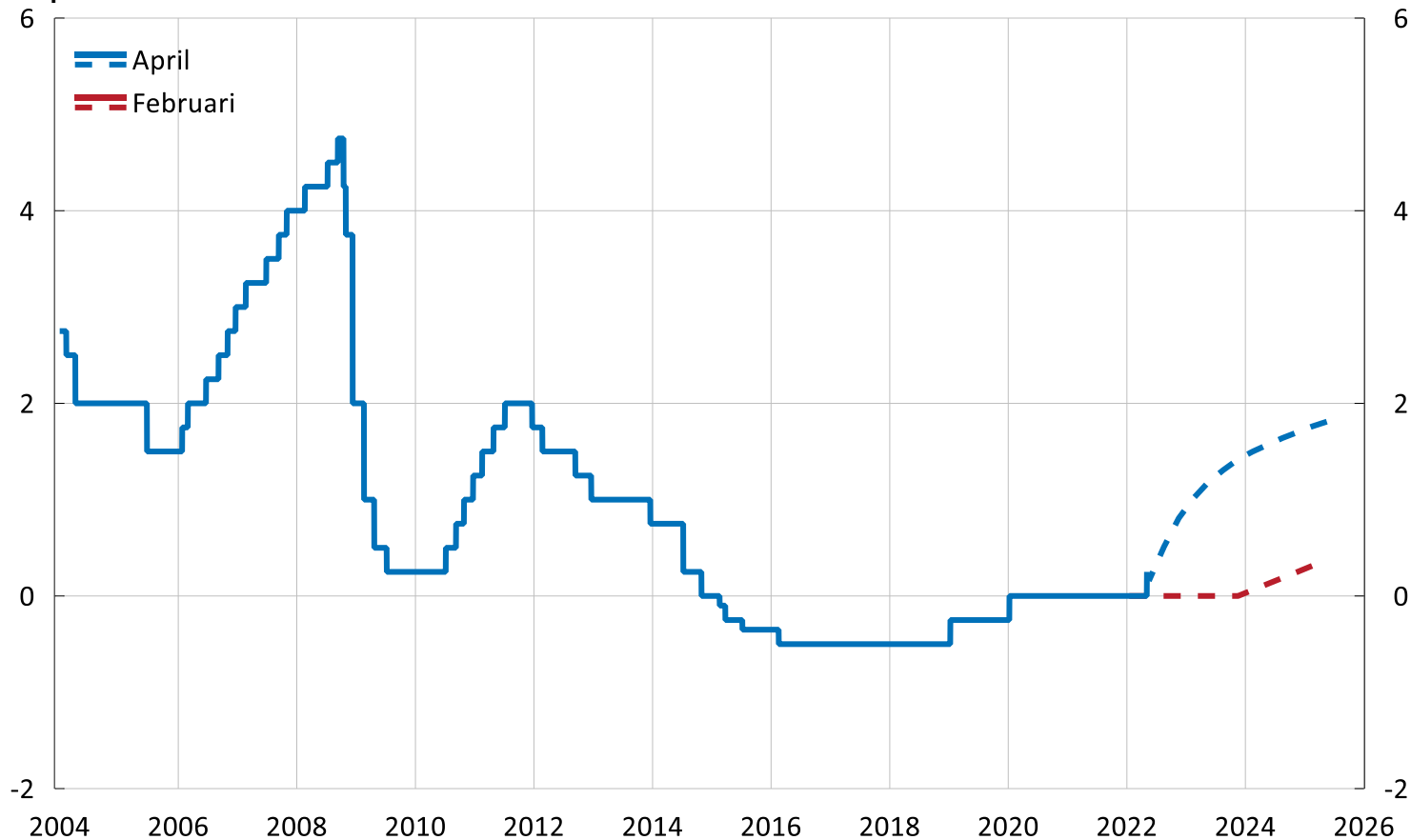

Anm. Heldragen linje avser utfall, streckad linje avser Riksbankens prognos.

Källor: SCB och Riksbanken.

... vilket huvudsakligen hanteras med räntehöjningar

Riksbankens reporänta

Anm. Heldragen linje avser utfall, streckad linje avser Riksbankens prognos. Utfall avser kvartalsmedelvärden.

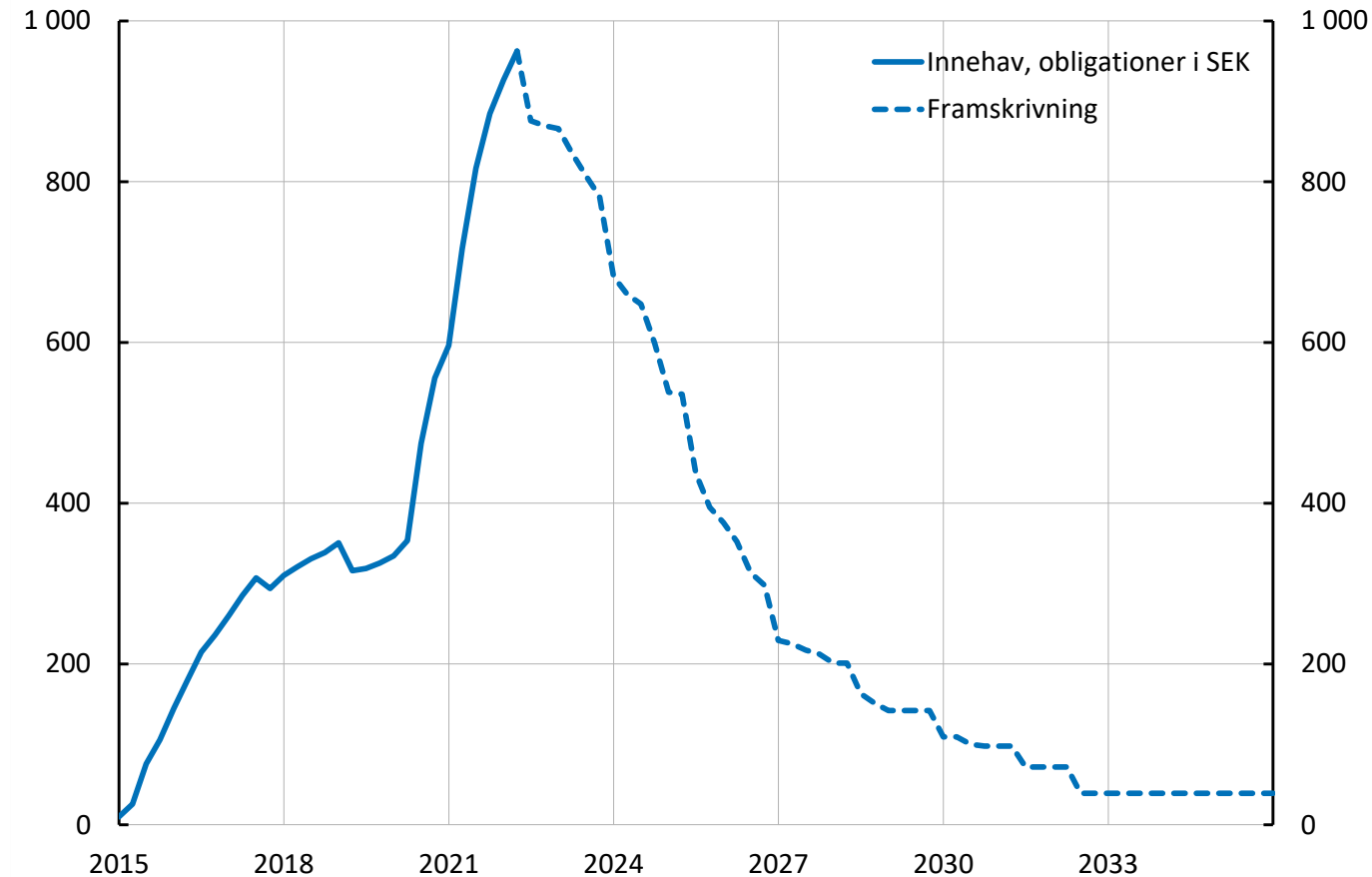
Källa: Riksbanken.

Vår strategi för "QT"

- Vi vet inte lika mycket om effekterna på ekonomin av QT som av räntehöjningar
- Tillgångsinnehavet bör minska på ett odramatiskt sätt
- Återinvesteringarna minskar och tillgångarna förfaller
- Varför inga försäljningar?
 - Beror på löptiden på tillgångarna
 - Om den är mycket lång kan det krävas för att innehavet ska minska i önskvärd takt
- Men löptiden på vårt innehav är ganska kort!

Riksbankens innehav av värdepapper kan halveras enbart genom förfall redan till 2025

Nominella belopp, miljarder kronor

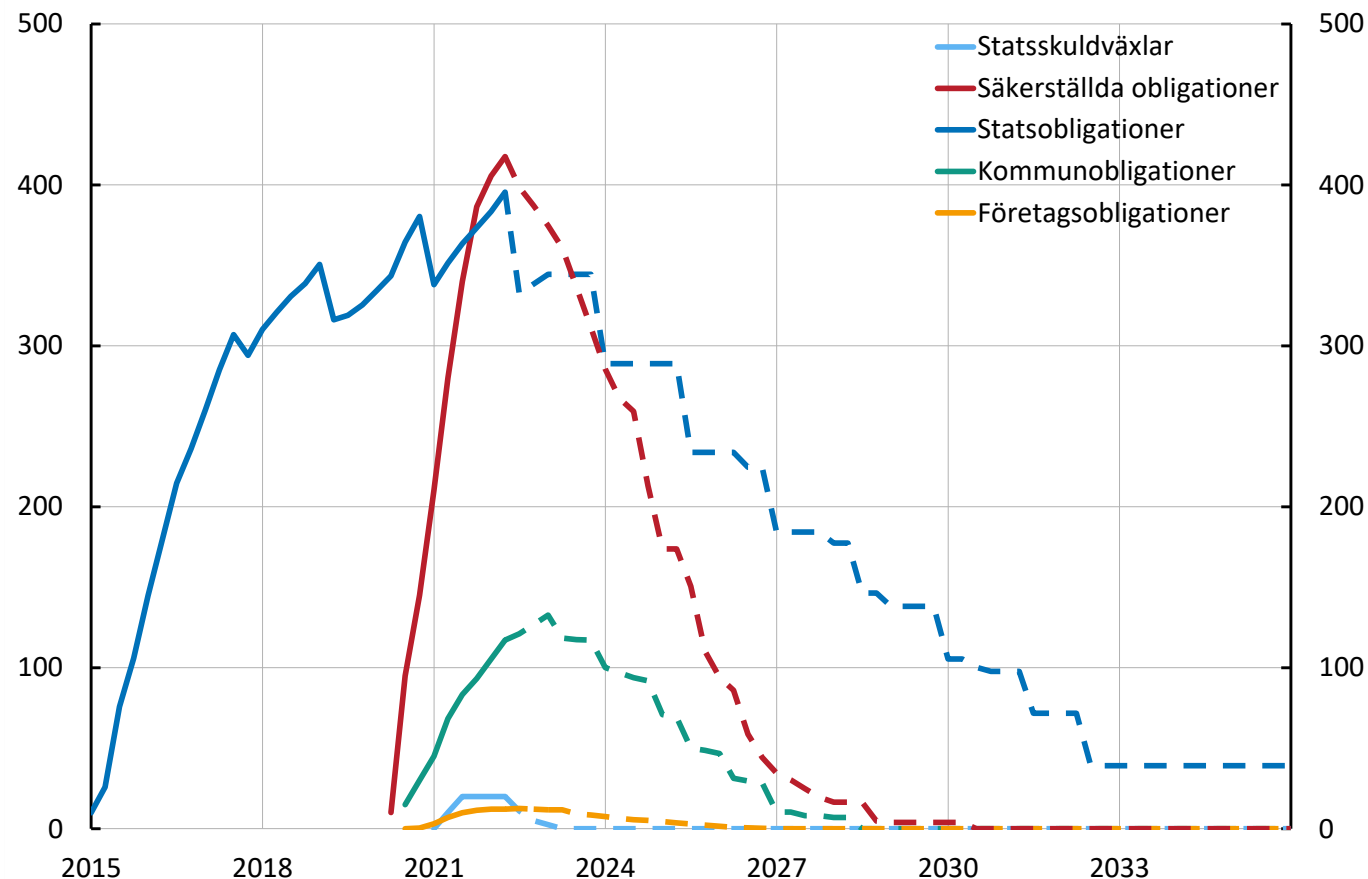

Anm. Kvartalsdata. Streckad linje visar en teknisk framskrivning av Riksbankens totala värdepappersinnehav ifall inga återinvesteringar görs efter 2022.

Källa: Riksbanken.

Innehav av privata värdepapper kan minska snabbt enbart genom förfall

Nominella belopp, miljarder kronor

Anm. Kvartalsdata. Streckade linjer visar en teknisk framskrivning av Riksbankens värdepappersinnehav ifall inga återinvesteringar görs efter 2022.

Källa: Riksbanken.

Tankar inför framtiden

- QE-programmet under krisen har fungerat väl
- Vi går successivt från QE till QT
- Med det sagt ...
 - QE ett verktyg som kommer användas vid behov
 - Kommunikationen är en utmaning

TACK!